

*Áldott, békés karácsonyt
és sikerekben gazdag,
boldog új évet kíván minden
kedves olvasójának a*

MEGYEI NAPLÓ

Karácsonyi nagyüzem a kisüzemben

Mázaszámra süti a sütit. Porcukor és tojásfehérje keverékével díszíti a különböző figurákat karácsony előtt *Petrits Szilveszter*, de rendeltek nála már focicipőt is, mézeskalácsból.

Petritské a legrégebbi – maig működő – kisiparos dinasztia Szekszárdon. Felmenőik már kétszáz évvel ezelőtt mézesbábos és viaszgyertyaöntő mesterséggel foglalkoztak. Ma a feladatok megoszlanak a két, harmincegynéhány éves testvér között. Szilveszter a mézeskalácsos, Péter a gyertyakészítő, de szülei és feleségeik is aktívan részt vesznek a vállalkozásban. Halottak napjáig a gyertyagyártás és árusítás tölti ki napjaikat,

aztán jön a pusztedlidőmping. Ilyenkor az élelmiszertechnológus végzettségű Petrits Szilveszteré a főszerep. Mint mondja, a két mesterség azért kapcsolódott össze évszázadokon át, mert régen a mézeskalácsos léppel együtt kapta a mézet. Kipörgette, és a melléktermékként megmaradt viaszt nem dobta el – gyertyát öntött belőle. A takarékos iparos egyébként semmit nem dob el. Ennek köszönhetően Petritsék padlásán, kamrájában rengeteg elagott masina, eszköz és megsárgult dokumentum gyűlt össze: gyertyahúzó dob, cukorkakészítő henger, mézeskalácsos verőfák (formák), fotók, bizonyítványok, mesterlevelek.

(folytatás az 5. oldalon)

A „nyolcasban” nem szőnek üres álmokat

Ünnepi előkészületek a gyermekotthonban

Bevallom, némi előítélettel kerestem fel Szekszárdon a hivatalos nevén „8. számú Különleges Gyermekotthon” lakóit. Azt hittem, lehangoló lesz, amit látok, hiszen a valamikori csecsemőotthon kívülről inkább közintézményre, mint otthonra emlékeztető falai között 31 értelmileg akadályozott, állami gondozásban élő fiatal nevelkedik. Ám amit tapasztaltam, meggyőző: ezek a gyerekek nemcsak jó helyen vannak, de a küszöbön álló ünnep bizonyosan sokkal több szeretetteljes pillanatot tartogat a számukra, mint egyes, a karácsonyt névlegesen családban, ténylegesen azonban többnyire a számitógép vagy a tévé előtt töltő társaiknak.

A látvány már kívülről is jelzi, bőven advent közepén járunk. A késő délutáni sötétségben az ablakokban kisebb-nagyobb karácsonyfák világítanak, a bejáratokat fenyőfűzér keretezi, az ajtókon adventi koszorú. Ahogy találmra belépek a négy, önálló lakásotthon egyikébe, az orro-

mat finom süteményillat csapja meg. Elképzelni sem tudnék ennél hitelesebb ünnepváró hangulatot.

Köszönök, majd az előszobából továbbmegyek az illat és valami halk duruzsolás irányába. Hirtelen tágas, amerikai konyhas nappali táru elem, közé-

pen hosszú asztal. Nyolcan ülnek körül, nyolc tizenéves forma fiú. Egy felnőtt asszony az illatért felelős süteményt tárlja éppen. Az egész helyzet olyan, mintha egy modern Hófehérke történetbe csöppentem volna.

(folytatás az 5. oldalon)

Tisztelt Tolna megyei Polgárok! Kedves Olvasók!

Az év végi számvetés jó alkalmat teremt arra, hogy áttekintsük, mit tudunk kitűzött céljainkból megvalósítani. Nehéz és küzdelmes évet tudhatunk magunk mögött. Eredményének tekinthetjük, hogy az ezer éves megyerendszert sikerült megőrizniünk. A következő évek feladata a megyék szerepének erősítése és a fejlesztések elindítása lesz. Karácsony közeledtével különösen fontos az összetartozás és a családok nyújtotta biztonság érzése. Mi minden nap azért dolgozunk, hogy olyan megyében, olyan országban élhessünk, amely emberi kapcsolatokra, értékekre, egymás megbecsülésére épül. A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése nevében áldott, békés karácsonyt és sikerekben gazdag boldog új esztendőket kívánok a megye minden polgárának!

Dr. Puskás Imre, a Tolna Megyei Közgyűlés elnöke

Több biztosító, kevesebb egészség

Tolna megyében civilek is tiltakoznak az egészségügy átalakítása miatt

Az ellenzéki pártok, civil és szakmai szervezetek tiltakozása ellenére az Országgyűlés elfogadta az egészségbiztosítási pénztárakról szóló törvény módosítását. Az ügyben az Országos Választási Bizottságnál törvényt megerősítő népszavazás megtartását kezdeményezte *Morvai Krisztina* egyetemi oktató. A megerősítő népszavazás esetén a törvény hatályba lépése a népszavazás eredményétől függ.

Mint a tájékoztatón elhangzott, egy szűk üzleti kör akarja rátenni a kezét az egészségbiztosítási kassza milliárdjaira, arra a pénzre, amelyet az emberek fizettek be oda annak érdekében, hogy betegségük esetén meggyógyítsák és ellássák őket. Az egészségbiztosítási rendszer privatizációja újabb kórházak bezárásához, még hosszabb várólistákhoz és még magasabb járu-

lékokhoz vezet, ráadásul méltatlan helyzetbe hozza az orvosokat, akiknek nem a beteg gyógyulását, hanem a kiválasztandó kezelés olcsóságát kell majd figyelembe venniük.

Mint azt *Dr. Muth Lajos*, a megyei kórház főigazgatója elmondta: a 2006-ban elkezdődött egészségügyi reformnak nevezett intézkedés-dőmping...

(folytatás a 3. oldalon)

„Mára mindannyiunk számára világossá vált: az MSZP és az SZDSZ vezetői, a kormánypárti frakciók tagjait is felhasználva, hatalmi és pénzügyi paktumot kötöttek az egészségbiztosítási rendszer privatizálása érdekében.” – olvasható abban a nyílt levélben, amelyet ellenzéki politikusok továbbítottak még a szavazás előtt a megye kormánypárti képviselőinek. *Dr. Puskás Imre*, a megyei közgyűlés elnöke sajtótájékoztatón ismertette a levél tartalmát.

LAPUNK TOVÁBBI TARTALMÁBÓL

2. oldal

• BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A leghátrányosabb kistérségek felzárkóztatásáért

• KIÚT – A SOKOLDALÚ KHT.

3. oldal

• KIEMELT FIGYELEM A FOGYATÉKKAL ÉLŐK IRÁNT

A megye együttműködik az érintett szervezetekkel

4. oldal

• RANDEVÚ DECSI-KISS JÁNOSSEL ÉS KUBANEK MIKLÓSSAL

• FŐZ A MEGYE: ÉDESANYÁM KARÁCSONYI MÉZES TORTÁJA

5. oldal

• A KARÁCSONY SZIMBÓLUMAI

• CSAK A GYERTYA LÁNGJA ÉGJEN

6. oldal

• EURÓPAI KARÁCSONYI SZOKÁSOK

• „AZ EGÉSZ ÉLETEMET EGY VÁLLALKOZÁSKÉNT ÉLEM”

miNŐségi beszélgetés
Pataki Ágival

7. oldal

• A DIÁKSPORTOLÓKAT ÜNNEPELTÉK

• TOLNA MEGYEI IDŐJÁRÁS-ELŐREJELZÉS 2008. JANUÁR KÖZEPÉIG

Megyei Napló – Itthon, Tolnában

Kisjézus a kapualjban

Advent harmadik hétvégéjén ellopják a gyermek Jézust ábrázoló szobrot a szekszárdi Garay téri szabadtéri betlehemből. Az ország legnagyobb betlehemének elveszett darabját sérült állapotban találta meg a rendőrség néhány órával az eset után, egy kapualjban. A vandál tettet feltehetően ittas fiatalok követték el. A kisjézus azóta visszerült a jászolba.

A faszobrot abból az életnagyságú betlehemből vitték el, amely közös adakozásból valósult meg a megyeszékhelyen, hogy a karácsonyi ünne-

pek fényét emelje. Nem ez az első atrocitás, amely a Garay téren álló szoborcsoportot érte. A bűncselekményt megelőzően, vandálok egyszer már leöntötték vörösborral Törő György alkotását. A rendőrség néhány órával az esetet követően, bejelentés alapján megtalálta az addigra több helyen sérült alkotást. A vandál tettet feltehetően szórakozásból hazafelé tartó, ittas fiatalok követték el – közölte Kírály Balázs, a Szekszárdi Rendőrkapitányság nyomozója.

Horváth István polgármester az esettel kapcsolatban elmondta: méltatlan és gyalázatos tetről van szó, amely nem méltó a város egyetlen polgárához sem. Súlyát csak növeli az a tény, hogy a szoborcsoport a szeretet és a béke üzenetét közvetíti az emberek felé. A polgármesteri hivatal feljelentést tett az elkövetők elfogására. Horváth István kezdeményezni fogja azon szórakozóhelyek működési engedélyének felfüggesztését, amelyek az ilyen randalírozó elemeknek otthont adhattak.

A rendőrség szerint a hasonló esetek megelőzhetőek lennének a jövőben, ha térfigyelő kamerákat helyeznénk ki a tere. Jelenleg lopás büntetvének megalapozott gyanúja miatt folytatnak nyomozást ismeretlen elkövetők ellen. *Posevitz Antal*

Ökocentrum születés

Elvi megállapodást kötött Szekszárd város, a Duna-Dráva Nemzeti Park és a Gemenc Zrt. arról, hogy együttműködnek a Gemenc ökocentrum létrehozásában. A pontos nevén Gemenci Interaktív Ökoturisztikai Centrum a Duna-Dráva Nemzeti Park 22 hektárán kerül majd el.

A volt Szarvas csárdában és az azt ölelő parkban indul el a tervek szerint a fejlesztés 2009-től. A Duna-Dráva Nemzeti Park igazgatója, Závadoszky Szabolcs sajtótájékoztató keretében elmondta: a centrum a park egyik legnagyobb beruházása lesz, 6-700 millió forintból készülne el az interaktív bemutatkozó központ kialakítása. Komplex turisztikai csomag révén a vízi-, a kerékpáros

és a borturizmus is beletartozna. Így együtt hatalmas tömegeket lehetne megmozgatni. A tervezett ökocentrum jó eséllyel alapozhat a Gemenc Zrt. 40 éve működő, összesen 30 km távon közlekedő kisvasújtárra és a Gemenc Duna-parti kikötője is – fűzte hozzá Bodor László, a zrt. erdőgazdálkodási osztályvezetője. Horváth István Szekszárd polgármestere kiemelte: olyan projektet szeretnének, amely rendszerben működik, és új ablakot nyit Európára, ami nemcsak Szekszádról, hanem az egész térségről szól majd. A tervet a Regionális Operatív Program pályázatára 2008. január 21-ig kell elkészíteni, amelynek 2. fordulója 2008. végéig zárul le. *H.Zs.*

Ünnepi ajándékkosár

Első karácsony a Tolnai Idősek Otthonában

2007. tavaszán nyílt meg a Tolnai Idősek Otthona, ahol 40 idős és beteg ember élvezheti az intézmény összkomfortosságát, a szakszerű ápolást, az egyre szépülő környezetet. Első karácsonyukra a Szekszárdi „Segítő Kezek” Női Egyesület „Karácsonyi ajándékkosár” címmel zenés, verses, táncos délutánt szervezett.

A 12 fős női egyesület komplett műsort állított össze, ahol fellépett Hauszer Beáta énekművész, a Swing Mazsorett Táncegyüttes két tagja: Szendei Lilla és Jakab Réka, Farkas

Beáta előadóművész, aki az egyesület tagja is. Ezen kívül süteménnyel, üdítővel és ajándékosaggal is kedveskedtek a lakóknak. A műsoros délutánt fotókon örökítették meg, amit az egyesület egy tablóra helyezve ajándékoz majd az otthonnak az első közös karácsony emlékére.

A civil szervezetnek nem ez az egyetlen jótékony akciója. Évek óta ajándékozza meg minden ünnepén a Szedresi Gyermekotthon kis lakóit, valamint a Faddi Apraja-Háza gyerekeit. A 7 éves egyesület 2007-et minden bizonnyal piros betűvel jegyzi, hiszen több éves gyűjtő és karitatív munkájuk eredményeként megvalósult nagy céljuk: a megyei kórház Tüdőosztályának 11 millió forintos gépet vásároltak. Az idei karácsonytól kezdve a kisebb-nagyobb felajánlások, egyéneknek való segítések, a két gyermekintézmény támogatása mellett, állandó patronálói lesznek a Tolnai Idősek Otthonának is. *-k-*

Befektetés a jövőbe

A leghátrányosabb kistérségek felzárkóztatásáért

135 milliárd forint elkülönített állami forráshoz juthat az országban az a 33 kistérség, amelyet a 174-ből a leghátrányosabb kistérségek közé soroltak. Tolnából a tamási kistérség részesülhet a célsegélyből, tudták meg az érintettek a Tamási-ban megrendezett programismertetőn a közelmúltban.

A Dunántúlon 8 kistérség – a barcsi, a csurgói, a kádarkúti, a lengyeltóti, a sásdi, a sellyei, a szigetvári és a Tolna megyéből egyedülként a tamási kistérség az, amelynek gazdasági, társadalmi és egyéb mutatói messze elmaradnak az országos átlagtól. Ezért a megkülönböztető „hátrányos jelző”. Ugyanakkor épp ebből a helyzetből kiindulhatnak előnyt a szóban forgó területek, derült ki azon a konferencián, amelyet az Új Magyarország Felzárkóztatási Program „Nem mondunk le senkiről” zászlóshajó programjáról tartottak.

Az előadók hangsúlyozták, a cél „a mélyszegénység növekvő ütemű, generációk során átívelő újratermelődé- sének megszüntetése, a gazdaság

élénkítése, a foglalkoztatottság, a közszolgáltatások és a fenntartható infrastruktúra, a rendelkezésre álló fejlesztési eszközök maximalizálása.” A tanácskozást szervező Kistérségi Programiroda vezetője, Bene Dániel a sajtótájékoztatón is kiemelte: ehhez a 2007–13 közt megnyíló pénzalaphoz, amely jó eséllyel teremt az EU-s források elnyeréséhez is, a

kistérségek nem létszámarányosan, normatív alapon jutnak hozzá, hanem jó pályázatokkal, vagyis egymás közt is a verseny dönt. Hogy mire lehet majd pályázni, azt a kistérségek saját maguk döntenek.

A tanácskozást követően Barkóczi József (a képen balra), a Tamási és

Simontornya Városkörmeyeki Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulásának elnöke kérdésünkre elmondta, hogy vegyes érzelmekkel fogadta az elhangzottakat. Elismerően szólt arról, hogy komoly kormányzati elhatározást lát a programban, amelynek azért már többször voltak kezdeményezései a rendszerváltást követően. Ugyanakkor mint településvezető, Fürged polgármestere azon a véleményen van, hogy a programmal párhuzamosan pénzügyileg stabilizálni kellene épp ezeket a válságban lévő kis önkormányzatokat. A Tamási kistérségben ez 10-15 települést jelent, ahol még a kisösszegű önerőt is képtelenek biztosítani, így mint önmaguk gátja, el-esnek a felzárkóztatási forrásoktól is. Mindenesetre tervezik egy olyan fejlesztési bizottság létrehozását, amely képes lesz a kistérség érdekeit leginkább szolgáló programokat kidolgozni, elindítani. Minden érintett összefogása mellett nagyfokú kompromisszumkészségre is szükség lesz, hisz a pályázatokból nyert támogatásoknak a Tamási kistérség egészének fejlődését, leszakadásának megállítását kell szolgálnia. *Örményi János*

Két évtizedes kéttannyelvűség Gyöngyön

20 éves fennállását ünnepelte nemrég a gyöngyi Tolnai Lajos Gimnázium német tagozata. A rendezvényre a két évtized öregdiákjait és tanárait hívták meg a szervezők. Koncerttel, kiállítással, színdarabbal, osztálytalálkozókkal, jó beszélgetésekkel és számtalan régi emlék megidézésével vált emlékeztetéssé a nap.

A kéttannyelvű oktatás 1987-ben indult meg az intézményben. Megalkotója Petz Péter akkori igazgató volt, aki a kezdetek kapcsán többnyire a nehézségekre emlékszik. Ennek a programnak ugyanis nem voltak előzményei Magyarországon, hiányoztak a tankönyvek, tanmenetek, amikből a pedagógusok tudtak volna tanítani. A ma már nyugdíjas, címzetes igazgató elmondta, a tanároknak meglehetősen nagy megterhelést jelentett a váltás, hiszen nagy volt a tét. Mind a német, mind a magyar szakosoknak magas minőséget kellett nyújtani a váltás

ellenére, úgy, hogy nem voltak kijárt utak, ami mentén haladhattak volna.

A kéttannyelvű oktatás mai helyzetéről a jubileumi ünnepség keretében fórumot tartottak a gimnáziumban, több meghívott szakember részvételé-

vel. Ezen dr. Humné Szentesi Katalin, a Tolnai Lajos Gimnázium igazgatója megerősítette: szükség van arra a szellemiségre, amit a kéttannyelvű gimnáziumok képviselnek, hiszen a magas szintű nyelvtanításra egyre nagyobb az

igény a mai világban. Gyöngyön az eredményesség érdekében már évek óta alkalmazták a projekt-, a kooperatív, valamint a kicsoportos oktatást.

A november 17-i ünnepséget a helyi fűvös zenekar műsora nyitotta meg. Beszédet mondott többek között dr. Puskás Imre, a Tolna megyei közgyűlés elnöke, majd dr. Humné Szentesi Katalin elevenítette fel az elmúlt két évtized történéseit, azt hogy hogyan változott a képzés a kezdetektől napjainkig. A diákok színvonalas műsorról készülték az eseményre. A 12. a. osztály egy Szent Erzsébet-ről szóló darabot, a 10. a. osztály a „Die kluge Sekretärin” című német nyelvű történetet mutatta be. A 20 éves jubileumhoz kapcsolódva több kiállítás is volt az intézményben. A nap a gimnáziumban végzett diákok osztálytalálkozóival zárult, ekkor már csak a kötetlen beszélgetés és az emlékeké volt a főszerep. *Kiss Boglárka*

KIÚT – a sokoldalú kht.

Több új feladatkörrel bővült 2007-től a Kiút Tolna Megyei Foglalkoztatási és Területfejlesztési Közhazsnú Társaság, Keller Anikó ügyvezető a kht. ez évi munkáját, eredményeit foglalta össze a Megyei Naplónak.

– Milyen célkitűzésekkel vágtak neki a 2007-es évnek?

– Az idek a nagy változások éve volt a kht. életében. Februárban neveztek ki a szervezet élére, s tervem között a már megkezdett programok sikeres megvalósítása, új feladatok, tevékenységek felkutatása, továbbá a kht. szakmai és pénzügyi hátterének stabilizálása szerepelt. Úgy érzem, sikerült véghez vinni a kitűzött célokat. Két új területtel bővült a profilunk. Egyrészt átvettük a megszűnt Tolna Megyei Területfejlesztési Iroda feladatait, másrészt a Tolna Megyei Foglalkoztatási Paktum munkaszervezeteként a Paktum Irodát is mi működtetjük. Területfejlesztéssel kapcsolatos feladataink közé a Tolna Megyei Területfejlesztési Tanács által már korábban támogatott pályázatok menedzselése, utókövetése tartozik, míg a Paktum Iroda a Foglalkoztatási Paktum Irányító Csoportjának

és kistérségi alforumainak az együttműködését koordinálja. Ezek azon munkálkodnak, hogy a megye komplex foglalkoztatási stratégiájának célkitűzéseit megvalósítsák.

– A kht. eredeti feladatai a foglalkoztatással, munkaerő-piaci feladatokkal függenek össze. E téren milyen eredményeket mutathatnak fel?

– Három kiemelkedő projektet említhetünk. Nagy büszkeségünk, hogy a Szociális és Munkaügyi Minisztéri-

um és a MÁV Zrt. meghívásos vasút-tisztasági közmunka programjára Tolna megyéből a Kiút Kht. kapott meghívást, és nyertes pályázatunk megvalósításaként 11 megyei településen 83 állás nélküli aktív korú lakos

jutott munkához. Az áprilistól október végéig tartó munkában a 40-es és 46-os számú vasútvonalak mentén rendezte tették a vasútállomások környékét, felszámolták az illegális személt- és hulladéklerakó-helyeket, bozótirtással tették esztétikusabbá és balesetmentessé a vasúti átjárókat. Először a Tamási, majd később a Szekszárdi kistérségben indult el „Nonprofit közvetítés” elnevezésű projektünk, melynek elsődleges célja, hogy alkalmi munkavállalói könyvvél történő foglalkoztatás keretében a munkavállalók szolgálati időt és ezáltal különböző ellátásokra jogosultságot szerezenek. Munkánk során a potenciális munkavállalók és munkáltatók között közvetítünk, utóbbiak nemcsak gazdasági társaságok lehetnek, hanem akár fizetőképes magánszemélyek is, akik pl. a ház körüli teendőket szeretnék más-sal elvégeztetni. A foglalkoztatottak közül eddig 2 főt véglegesen sikerült elhelyeznünk. Harmadik projektünk a HEFOP keretein belül zajló szociális szakemberek képzése. Munkapia-csi ismereteket, pszichológiai és speciális, kisebbségi kultúrát magában foglaló ismereteket sajátít el a programban részt vevő 45 fő. *-b-*

Kiemelt figyelem a fogyatékkal élők iránt

A megye együttműködik az érintett szervezetekkel

Tolna megyében a különböző fogyatékkal élő személyek érdekképviseletét négy szervezet: a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Tolna Megyei Szervezete, a Vakok és Gyengénlátók Tolna Megyei Egyesülete, az Értelmi Fejlődésükben Akadályozottak Tolna Megyei Közhasznú Szervezete és a Mozgássérültek Tolna Megyei Egyesülete látja el. Velük kötött együttműködési megállapodást a Tolna Megyei Önkormányzat.

Az új megyei önkormányzat megalakulását követően mind a négy fogyatékosokat képviselő szervezettel szoros kapcsolatot alakított ki, munkájukat figyelemmel kísérte, segítette a testület. Az anyagi források függvényében hozzájárult az egyre neheze-

dő működési feltételek biztosításához azzal, hogy rendszeres anyagi, illetve egyéb támogatást nyújtott számukra. Tolna megye szociális szolgáltatás-tervezési koncepciójának összeállításakor kikérték véleményüket. 2004-ben létrejött a Szociálpolitikai Kerekasztal. A Közgyűlés Szociális és Egészségügyi Bizottsága évente meghallgatja és értékeli a szervezetek munkáját. A közgyűlés vezetése, illetve az általuk delegált köztisztviselők rendszeresen részt vesznek az éves közgyűléseken és egyéb fontos rendezvényeiken.

Az elmúlt években – egy kivétellel – megvalósult a megyei fenntartású szociális intézmények rekonstrukciója, modernizációja az Országos Fogyatékosügyi Program szellemében. Az önkormányzat folyama-

tosan élt a pályázati lehetőségekkel, amely a fogyatékkal élők életminőségének javítását szolgálta. Kiemelt szerepet kaptak az akadálymentesítésre irányuló projektek. Legutóbb a dunaföldvári „Szent András” Otthon, valamint a bőskei részleg akadálymentesítését célzó pályázat benyújtásáról döntött a közgyűlés. A pályázat előkészítésébe az önkormányzat bevonta a fogyatékosokkal élők érdekvédelmi szervezeteit. Ehhez együttműködési megállapodást írtak alá a szervezettek képviselői és a megyei közgyűlés elnöke. A megállapodásnak köszönhetően a jövőben anyagi forrásaik kiszámíthatóak lesznek, hiszen az önkormányzat költségvetésében az éves támogatás összege külön soron szerepel. Ez 2008-ban 500–500 ezer Ft lesz. *-rb-*

Élményt adni az embereknek

Új összefogásra van szükség a turizmusban

Megegyezési szakemberek részére a közelmúltban országos konferenciát szervezett a Tolna Megyei Turisztikai Kht. A hógyészi kastélyszállóban megtartott fórumon az előadók a koncentráltabb közös munkát hangsúlyozták.

A szakmai rendezvényt dr. Puskás Imre, a megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg. Beszédében kiemelte: a turizmus Tolna megye egyik kitörési pontja lehet, hiszen számos olyan értékünk van, amire építeni lehet. A szekszárdi borvidék, Gemenc, az ozorai és a simontornyai vár, Gunaras az eddigieknél is több látogatót csábíthatna, ha aktívabb idegenforgalmi marketing tevékenység zajlana a megyében.

Mánya Roland, az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium turisztikai főosztályvezetője szerint Magyarországon meg kell teremteni a fenntartható és versenyképes turisztikai rendszereket. A helyi, közép, regionális és nemzeti szinten szerveződő rendszer végső célja élményt adni az utazóknak. Ez nemcsak önmagában a szálláshelyeket és a vendéglátóhelyeket jelenti, hanem az ezekhez kapcsolódó komplex szolgáltatásokat is. Az emberek nem egy-egy konkrét földrajzi egységet (pl. régiót, vagy megyét) keresnek,

hanem innovatív élményeket, ami természetesen kötődhet egy-egy településhez (pl. a gyógy- és wellness fürdők). Az idegenforgalmi szakemberek feladata, hogy próbálják meg összefogni a turizmusban érdekelt vállalkozásokat, önkormányzatokat és civil szervezeteket az együttes fellépés érdekében olyan helyeken, ahol ténylegesen van idegenforgalom. A példaként felhozott Ausztriában már régóta működik a tartományi szintű idegenforgalmi együttműködés, amely alulról építkezve jött létre. Hazánkban ennek kialakítása a következő évek feladata, amihez ösztönző pályázatokra is számíthatnak majd az érintettek. Első körben a helyi szintű és nem a közigazgatási területekhez igazodó, hanem a földrajzilag és a turisztikailag összetartozó térségi rendszerek jöhetnek létre. Később ezekre épülhetnek a közép, a regionális és a nemzeti szintű együttműködések.

A főosztályvezető hangsúlyozta: a tudatos és összehangolt építkezés azért is fontos, mert hatalmas növekedési lehetőség előtt áll a hazai idegenforgalom, ami jelenleg a GDP 8,5%-át adja és 400 ezer főt foglalkoztat. A Dél-Dunántúlon a regionális EU-s források 18,6%-a, több mint 40 milliárd forint áll e területen rendelkezésre. *-bar-*

Több biztosító, kevesebb egészség

(folytatás az 1. oldalról)

...már eddig is jelentősen felforgatta az egészségügyi ellátórendszert, komoly elégedetlenséget kiváltva. A betegeket sújtja a vizitdíj illetve a napidíj, a gyógyszeres terítés díjának emelése és az előjegyzési idők meghosszabbodása. Az állandóan változó teljesítmény volumenkorlát bizonytalan helyzetet teremtett a kórházakban mind a gyógyítás, mind a gondozás területén. A szakdolgozók körében állandósult a leépítések miatti fenyegetettség érzése. A főigazgató szerint a betegellátás minőségét és az ellátáshoz való hozzáférést súlyosan veszélyeztetné az új rendszer, azaz: több biztosító – kevesebb egészség. Az állító-

kat igazolja az a tény, hogy a konvergencia programban az egészségügy GDP-ből való részesedésének csökkentését vállalta a kormányzat.

A biztosítók működési kiadásai közé tartozna a licit, a reklám a tagtörzshoz, az irodák bérlete, felszerelése, az informatikai háttér megteremtése, fenntartása, a személyzet – különösen az intézmények tevékenységét ellenőrző szakemberek díjazása, amiket a biztosítottak befizetéseiből fognak kifizetni. A kiadások fedezetén felül a biztosítók magasabb profitra számíthatnak a banki kamatnál. Különböző mértékben hoznak be a pénzüket? – tette fel a kérdést a főigazgató.

A biztosító nem lesz érdekelt a jobb minőségű ellátásban, ezért veszélybe sodorja a megyében működő kórházak működését, nehéz helyzetbe hozza az itt dolgozó orvosokat, ápolókat. A megfelelő színvonalú egészségügyi ellátás nem minden itt élő ember joga, hanem néhány kiváltsága lesz csupán. Az egészségügy privatizációja elleni, a megye szocialista országgyűlési képviselőinek írt nyílt levelet kézjegyével látta el: dr. Puskás Imre közgyűlési elnök, dr. Braun Márton, Tóth Ferenc, Potápi Árpád, Horváth István, Hirt Ferenc és Fehérvári Tamás országgyűlési képviselők. A sajtótájékoztatót jelen lévő és a fogyatékos embereket képviselő szervezetek – az értelmi sérültek, a mozgássérültek, a vakok és gyengénlátók, valamint a siketek és nagyothallók Tolna megyei képviselői is csatlakoztak a tiltakozáshoz, hiszen ők még kiszolgáltatottabbak érzik magukat. Azt sérelmezték, hogy a törvénytervezet kapcsán nem egyeztettek velük, pedig alkalom lett volna rá. Tóth Ferenc országgyűlési képviselő végül hangsúlyozta: a tervezett átalakításnak van alternatívája, amit a szakmai szervezetek egyetértésével a Fidesz képviselői már benyújtottak a Parlament elé. *Réger Balázs*

A betegellátás minősége a megyei kórházban is veszélybe kerülhet

855 milliós humán erőforrás-fejlesztés Tolna megyében

A HEFOP 1.1. program zárása

A munkanélküliség megelőzése és kezelése a neve annak a Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) intézkedésének, amely országosan 25 ezer munkanélküli elhelyezkedését, felzárkóztatását tűzte ki célul. A most befejeződő program még 2004-ben indult Tolna megyében is, ennek eredményeiről adott értékelést dr. Brebán Valéria, a Dél-Dunántúli Regionális Munkaügyi Központ főigazgatója.

– Kik vehettek részt a programban?

– Az intézkedés központilag meghatározott célcsoportjaiba azok a 16-30 év közötti fiatalok tartoztak, akik még nem tudtak tartósan elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Ugyancsak megcélzottuk a 30 év feletti tartós munkanélkülieket és azokat, akik tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, valamint az inaktívakat, illetve a tömeges létszámleépítéssel érintetteket. Célul tűztük ki, hogy az együttműködést vállaló ügyfeleink 80%-a – 580 személy – esetében maradéktalanul megvalósul a közösen kialakított tervünk, vagyis ügyfelünk elvégezi a kiválasztott képzést, igénybe veszi az ajánlott szolgáltatásokat, valamint munkába áll. Különböző szakirányokban több mint 470 főnek terveztük új szakmát adni, vagy az első

szakképzését megszerzését biztosítani. Ezen túl 370 személy munkába lépését szándékoztuk anyagilag is támogatni.

– Kik jutottak végül is be a programba? Mennyire voltak ők valóban segítségére szorulóak?

– A részt vevők összetételét vizsgálva szembevetendő, hogy 31%-uk legfeljebb 8 általános végzettséggel rendelkezett. Szinte pontosan ugyanilyen arányt (30,9%-ot) képviseltek a szakmunkás végzettségűek, az érettségivel vagy technikus végzettséggel rendelkezők aránya 28,9%, a felsőfokú végzettségűeké 9,3% volt, így összességében elmondható, hogy a program a munkanélküliek minden rétegét érintette.

Az Európai Unió irányelvei szerint kiemelten kell kezelni a nőket. Erre mi is figyeltünk, ezért a résztvevők több mint fele 442 fő közülük került ki. Szintén fontos volt a romák megfelelő számú részvétele. A bevont romák aránya 14,3%-ot ért el, ami kisebb magasabb, mint a programtervben kitűzött 13,8%, mivel a tanfolyami szakirányok kiválasztásánál törekedtünk arra, hogy a képzésekben résztvevők között jelentős számban képviseltetni tudjuk magukat a romák. Elsősorban nők részvételére számítva roma családsegítő és takarítói tanfolyamot indítottunk, a férfiaknak motorfűrészes-kezelő, faipari, alapfokú

hegesztő, valamint lakatos képzéseket szerveztünk. A jelentkezők közül minden tanfolyam esetében prioritást élveztek a romák, így jelentős arányban képviseltették magukat a nehéz-, illetve könnyűgépkészítő, a szakács, a szárazépítő (gipszkarton-szerelő) és a szociális gondozó tanfolyamokon is. Szintén fontos volt odafigyelnünk a munkaerő-piaci szempontból nehezen elhelyezhető 45 év felettiekre. 83 fős arányuk majdnem duplája a programtervben meghatározott 5,8%-nak.

– Milyen eredményeket sikerült a kitűzöttekhez képest elérniük?

– A végeredmény minden várakozásunkat felülmúlta. A program megvalósítása során az eredetileg tervezett 725 fő helyett végül 849 ügyfélrel kezdtük meg a közös munkát. Közülük 751-en sikeresen befejezték a tervezett programelemeket. 455-en sikeres szakmunkás vizsgát tettek, 480-an a képzést követően vagy anélkül támogatással munkába álltak.

Ez év november végén valamennyi célcsoportnak nyújtott támogatásunk lejárt. Így az már szinte minden ember esetében megítélhető, hogy ügyfeleink döntő többségénél a tervezettnek megfelelően megvalósultak a támogatások és a szolgáltatások. A támogatásokot követő 180. napon esedékes nyomkövetési vizsgálat is lezajlott 534 főnél. Ez alapján megállapítható, hogy 313-an nem támogatott munkaviszonyban álltak, 221-en pedig egyéb pozitív kimenetelű fejtezték be az együttműködést. Ez azt jelenti, hogy sikerült nekik

új képzettséget, illetve munkakapcsolatot szerezni, viszont a vizsgálat időpontjában vagy álláskereső volt, vagy támogatott munkahelyen, alkalmi munkavállalóként dolgoztak, esetleg továbbtanultak.

A munkába állási arány a csak képzésben részt vevők esetében 47,5%-os, azoknál, ahol a munkába lépéshez is adtunk támogatást, ez az arány 72,6% volt. Nemenként vizsgálva az eredményességi mutatókat megállapítható, hogy sikeres befejezés terén nem volt érdemi különbség, míg azonban a 180. napon megkérdezett férfiak 62%-a dolgozott „normál” munkahelyen, addig a nők körében ez az arány csak 55,4% volt. A különbség fő oka, hogy a hiányszakmák szinte mindegyike hagyományosan férfi munkaerőt feltételez (fémforgácsoló, NC-CNC gépkészítő, hegesztő, lakatos) így ezen tanfolyamaink résztvevőinek sokkal jobbák voltak az elhelyezkedési esélyeik.

– Hogyan vélekedtek maguk a résztvevők a programról?

– Ügyfeleink véleményét kérdőíven kérdeztük meg a programról. Kiderült, hogy 313 nem támogatott munkaviszonyban álló megkérdezett közül nem mindenki tudott a lakóhelyéhez közel elhelyezkedni, 36-an más megyében

találtak állást, elsősorban Székesfehérváron és Budapesten. A válaszadók közül 11-en változó helyen dolgoztak, 7-en külföldön találtak megélhetést (közülük 5-en minősített hegesztő tanfolyamot végeztek). Határozatlan idejű munkaszerződéssel 239-en rendelkeztek, 22-en határozott időre szerződtek. Részmunkaidőben mindössze 13-an dolgoztak, 281-en teljes munkaidős állást töltöttek be. A program hasznosságára is rákérdeztünk, a válaszadók közülük 51% szerint sokat, 36,4% szerint valamennyit segített a program, 12,6% viszont úgy ítélte meg, hogy nem volt érdemi eredménye.

– Összességében Ön hogyan értékeli a programot?

– Azt gondolom, teljes mértékben meg tudtuk felelni a magas szintű elvárásoknak, és ennek köszönhetően a HEFOP 1.1. intézkedés keretében vállalt programtervet sikerült maradéktalanul megvalósítani. Eredményességi mutatóink azt jelzik, hogy az elvárt munkaerő-piaci hatást is sikerült elérnünk. *GT*

Az Európai Unió által társfinanszírozott projekt!

Főz a megye

ÉDESANYÁM KARÁCSONYI MÉZES TORTÁJA

Horváth Miklós bonyhádi üzletkötő még ma is jól emlékszik annak a mézes tortának az ízére, illatára, amit édesanyja minden karácsonykor (és disznóvágáskor) elkészített. Az ő emlékére a család nem hagyott fel ezzel a szokással, ma már neje illetve a nővére süti meg az ünnepekre az elmaradhatatlan karácsonyi desszertet.

Hozzávalók: 50 dkg liszt, 2 kávéskanál szóda-karbóna, 25 dkg porcukor, 25 dkg méz, 3 egész tojás, összegyúrt és 2 napig szobahőmérsékleten pihentetni. Majd öt részre osztani, kb. 3 mm vékonyra nyújtani, tepsi hátán kisütni (10 perc!).

Krém: 4 db fél literes (jó minőségű) 20%-os tejfölt kemény habbá verni (ehhez türelem kell), ízlés szerint cukrozni (kb. 10–11 dkg elég, mivel a lapok édesek), utána 2 vaníliás cukrot, 2–3 habfixálót és 8–10 dkg őrölt diót belekeverni. Ezzel kenjük meg a lapokat és körbe a tortát. Egy nap után fogyasztható. Jó évtávyat hozzá!

Továbbra is várjuk a megyére jellemző érdekes recepteket, beküldjük fényképével együtt. **Lássuk, hogyan főz a megye!**
Megyei Napló 7100 Szekszárd, Epreskert u. 10. • e-mail: megyei.naplo@sednyomda.hu

Karácsonyi nagyüzem a kisüzemben

(folytatás az 1. oldalról)

Ebből a gazdag anyagból nyitották azt a Mézeskalácsos, Gyertyaöntő és Cukorkakészítő Múzeumot 2003-ban, amely valószínűleg a világ egyetlen ilyen kiállítása. (A mézeskalács csak a Kárpát-medencében ismert édesség.)

Újabb, főleg Budapestről speciális alakú, mintázatu süteket kérnek Petritsékthől. Volt, aki focipöt készített a haverjának, volt, aki mobilt, a folyton telefonáló főnökének. Később a telefont kapó férfi is rendelt egy mézeskalács-figurát a titkárnőjének: egy libát. Néhány éve lett sláger a céglogó, s ma már százezrek sűtik a fára aggatható, chető emblémákat. S persze a klasszikus figurák is nagyüzemben készülnek a kisüzemben, ezekben a hetekben: a csengettyű, a csillag, a fenyő, a huszár, a báránka, a virág, a madárka, a szivecske. Az egyedi igények, körülbelül tíz éve azal indultak, hogy a jegyepárok mézeskalácsszívekre írátták nevüket. Kiszáritva ez szinte korlátlan ideig eláll – a múzeumban van 35 éves is –, egyvalami árthat neki: a moly.

A mézeskalácsosnak meg a konkurencia árthatna, ha lenne. Am e macerás, kétkezi munka után nemigen kapkodnak. Senki nem akar Szekszárdon heti másfél mázsa puszedlit sütni, és több ezer figurát díszíteni. A Petrits Szilveszter remé-

li, hogy a vásárlók lassan ráunnak a gagyira, a giccse, a bizonytalan eredetű és összetételű „akciós” termékekre, és újra felfedezik a természetes ízeket, amelyek tuti, hogy nincsenek átcímkeztve.

Wessely

Petrits Szilveszter díszíti a mézeskalács figurákat

Ármány és szerelem, újra

Friedrich Schiller: Ármány és szerelem... című „polgári szomorújátékát” vitte színre – fennállása óta immár másodszer – a közelmúltban a Magyarországi Német Színház. Ez

persze nem meglepő, hiszen mind a szerző, mind pedig a darab meghatározó szerepet tölt be a német drámairodalom történetében. A XVIII. század társadalomkritikájával átszótt,

ám mára igencsak veretessé vált „Rómeó és Júlia” történetet szerencsére bátran „porolta le” a rendező (Clemens Bechtel). A rendezéshez harmonikusan illeszkedik az egyszerűségében is látványos, jól komponált díszlet, a jelmezek szintúgy (Ondraschek Péter). Mindehhez hiteles színészi játék párosul (Alice Müller, Kispál Gergely, Bernd von Bömches, Szalay Sándor, Lotz Kata, Frank Ildikó, Kristin Becker, Andrei Hansel, Rares Hontzu, Kristin Becker, Florin Gabriel Ionescu), amely biztosítja, hogy a rövidnek még így sem nevezhető előadás mindvégig lendületes maradjon, teljes értékű színházi élményt nyújtva a közönségnek.

Az előadást – amelynek jobb megértését fejhallgató szinkrontolmács-rendszer segíti – január 21-től tűzi újra másorra a Német Színház Szekszárdon. B.G.

Megyénk rejtett kincsei

Szakadát

E sorozat november 10-i számában Diósberényt ajánlottam megtekintésre a kedves Olvasóknak, most pedig a szomszédos Szakadátot. A ma alig 300 lelkes kisközséget a Rőzse-hegyen talált avar temető leletei szerint már a VI. században lakták. Egy 1298-ban kelt adománylevélben templomát említik. A XIV. század elejétől a Szakadát köznemesi család birtokolta. A török időkben elnéptelenedett falut az 1700-as évek első felében Mercy gróf telepítette be Pfalz, Rajna és Hessen vidékéről származó németekkel, akik 1765-ben felépítették ma is álló szép katolikus templomukat. A gyorsan fejlődő település 1871-ben nagyközségi rangot kapott. A világháborúk s az azt követő ki- és betelepítések visszaverték

Szakadátot, amelyet 1960-ban Gyöngyhöz csatoltak, s csak a rendszerváltás után nyerte vissza önállóságát. Ez a történelmi mozgalmaság sűrűsödik össze abban a helytörténeti kiállításban – az Ősök szobájában –, amelyet régi szakadati bútorokból, tárgyakból, öltözékekből, fotókból rendeztek be. Hangulatos kirándulás tehető a falu szélén lévő halastavak mentén kialakított túraútvonalakon. A határában lévő természetvédelmi terület különleges növénye az őszi fűzértékercs. A helyi búcsúra, falunapra az egykor elszármazottak közül is sokan visszajárnak. Sok külföldi is felfedezte a szép környezetben való pihenés örömeit. Jelentős számban vásároltak házakat és telepedtek le a faluban. Ö.J.

Karácsonyi randevú egy pohár bor mellett – Sas Erzsébet rovata

„A szeretet olyan, mint a tükör...”

Vendégeim a Szekszárdi Főispán Étteremben **Decsi-Kiss János újságíró, képzőművész és Kubanek Miklós tanár, újságíró. Rendhagyó ez a randevú több okból: egyrészt, mert két vendéggel beszélgetek egyszerűen, akik megyszerzte ismertek, másrészt mert mindkettőjükhez több évtizedes barátság fűz, ami azt eredményezte, hogy a megkezdett mondatokat általában egymás szavába vágva fejeztük be. Az elhangzottakat összefésülve adom közre a kedves olvasóknak, amelyek az adott és a kapott szeretet megnyilvánulási formáiról szólnak karácsony előestéjén.**

– **Küszöbön az év legszebb ünnepe. Sokan részesei azoknak a rendezvényeknek, ahol advent idejében ti „karácsonyt csináltok”...**

– DKJ: Az igazi karácsony nem akkor van, amikor azt kijelöli a naptár piros betűvel, ahogy a név- és születésnapok sem ünnepek számomra. Az ünnep attól lesz az, hogy együtt vannak az emberek, s köztük megvan minden, ami a karácsonyra jellemző: a szeretet, az egymásra figyelés, és sorolhatnám. Nem szeretem az alkalomra tartogatott szeretetet, mert az év másik 360 napján is ugyanúgy kellene éreznünk, mint ezen az ünnepen. Mi, Miklóssal már évtizedben számoljuk azt a közös tevékenységet, ami bár munka, nem nevezünk annak. Együtt visszük el a legkisebb faluba is gondolatainkat, rögzítjük az ott élők örömeit, bánatát, gondjait, si-

kerit. Ezt szeretettel tesszük, s miközben adunk, rengeteget kapunk tőlük.

– **Miklós, te hogyan éled meg a karácsony közeledtét?**

– KM: Avent első napjától már készülök rá, s nem csak külsőségeiben. Fontos, hogy az otthonomat is díszbe öltöztetem, de azt teszem a lelkemmel is. S ahogy te fogalmaztál, megyek „karácsonyt csinálni” másoknak. Régen a várakozást mindenki a családdal együtt élte meg, és nem mások éltek meg helyette. A várakozást megélni, az utat megtenni, az a fontos és a szép. Ennek az időszaknak a szépségeit megosztani másokkal, az az igazi öröm. Ha ez nem sikerül, akkor lesz fájdalmas és igazán magányos az ünnep. A lelki felkészülést az utóbbi években aprópenzre váltják, közhely már szinte, hogy a legtöbb családban csak az ajándékozásról szól minden, s ezért éppen a lényegét veszíti el a várakozás. A pénz körül forog az emberek gondolata, a kínálat óriási, s bizony nem felel meg, örömteli, hogy ez került az adventi várakozás középpontjába. Jézus nem palotában született, nem gazdag emberek gyerekeként. Az ő születésének üzenete egészen más, mint amit az emberek ma megélnék karácsony kapcsán.

– **János, tudom rólad, hogy te csak a lelkeddel várod az ünnepet...**

– DKJ: Amikor az egyház hirdeti, hogy ismét eljön az Úr, én azt mondom, itt van. S azt kell magunktól kérdezni ebben a várakozási idő-

szakban, hogy bennünk van-e? Ő, aki maga a Szeretet. Egész életemben a pillanatot vártam, amikor úgy tudok cselekedni, ahogy az Jézusnak tetsző. Mert ha Jézusi szeretettel teszem a dolgom, akkor azt érzem, hogy minden nap ünnep. Talán ha mások is a bennünk lévő szeretetet adják és nem a világot már már ellepő felesleges tárgyakat, akkor tisztább lélekkel és lelkiismerettel állhatnánk a fenyőfa alá.

élte sokáig a „józan” életet. Amióta együtt dolgozunk, azóta jött ki belőle, s vállalja fel azt a fajta érzékenységet, ami benne volt, csak más élethelyzet kellett ahhoz, hogy felszínre kerüljön. Ma már mindenki tudja, hogy ebben a nagy testben mekkora és milyen szépre, jóra és szeretetre érzékeny szív dobog. Teljes mellszéliséggel beállt művészetpártolónak. S azt a műszaki intelligenciát, amivel rendelkezett, felváltotta a humán in-

teligencia. Ezt arra használja, hogy közkinccsé teszi mások alkotó szellemét.

– **Ti hogyan emlékeztek gyermekkorotok karácsonyára, és milyen érzéssel várjátok ma a szentestét?**

– KB: A két utolsó karácsonyt említeném. Egyszer Ócsényben voltam Mikulás, s az ünnepség végén a gyerekektől kaptam egy Mikulást. A másik, hogy a feleségem iskolájában segített a feldíszíteni a karácsonyfát, s a közös „örömmunka” után őszintén hálásak voltak, megköszönték. A gyerekektől kapott elismerés nekem mindig nagy dolog. A szentestét nagy várakozással élem meg.

– **DKJ: Babits szavaival: „Gyermetemeg telekre emlékszem...”.** Legemlékezetesebb karácsonyi ajándékom egy repülő volt, amit apám titokban a jászól előtt készített, s éppen akkor toppantam be, amikor festette. A karácsonyfa alatt meglátva, óriási csodálódás volt, hogy nem a Jézuska hozta. Ma azzal az örömmel várom a karácsonyt, hogy élnek a szüleim, s hogy érezhetem a szeretetüket. Ilyen módon még mindig gyermek vagyok.

– **Mindketten járjátok a megyét szinte egész decemberben, mert sok ember várja, hogy vigyék el neki a saját eszközeikkel a szeretetet... Milyen erő hajt benneteket?**

– DKJ: Miklós a matematika-fizika tanári végzettségének megfelelően

telligencia. Ezt arra használja, hogy közkinccsé teszi mások alkotó szellemét.

– **KM: Anélkül, hogy egymás dícséretébe belebonyolódnánk, János szerintem születésétől fogva azon az úton jár, amely a szeretet útja. Nehéz,**

Jeles Tolna megyei személyiségek

Wimmer Theofil Ágoston

A gyönki református gimnázium híres pedagógusa

Az iskolaalapító Wimmer apja csak szegénységet hagyott hátra. Bécsben, 1792. augusztus 20-án született fia vándorbotot fogott, és tíz éves korában Magyarország felé vette útját. Iskolát keresett a jó képességű, német nemzetiségű fiú, talált is Selmec és Eperjes városában, majd Sopronban tanult az evangélikus teológián. Gyönkön kezd tanítani a hatosztályos református gimnáziumban, ahol magyar szellemet, a magyarsággal való együttérzést oltottak a fiatal tanárba. Közéről megismerte a jobbság helyzetét, ami döntő befolyással volt későbbi elhatározásaira.

Néhány évi gyönki tanárkodás után ismét vándorbotot fogott, bejárta Felső-Magyarországot, Ausztriát és Németországot. Hazatérve, 1818-ban meghívták Felsőlővőre (ma Ober-schützen Burgenlandban) papnak. Itt volt igazán lehetősége nagy reformtervei megvalósítására.

Harminc évig szolgálta gyülekezetét. Közben a jobbság felszabadításának terve foglalkoztatta, és Bezerédj István kakasdi jobbságfelszabadítása után az országban másodikként, Felsőlővőn is megvalósított.

Sok gondot fordított a lakosság felemelkedésére, műveltségére. Ezért magyar és német abc-s könyvet, egyháztörténetet írt. A cenzorok kifogásaival szemben írásait az 1841-ben Bonyhádon tartott kerületi gyűlés vette védelmébe. Ekkor ismerkedett meg Borbély József bonyhádi esperessel, aki szintén fontos szerepet vállalt a szabadságharc idején.

A paplak valóságos könyvkereskedésként működött. Számos írását, ismeretterjesztő könyvét vittek innen messze földre. Tudta, hogy a nép olvasásra szoktatásához előbb az írás-olvasást kell tanítani széles körben. Egyházi körökben megmosolyogták azt a tervét, hogy tanítóképzőt fog indítani, jó eszű parasztyemek számára. 1845-ben meg is valósult a terv, egyenlőre 12 tanulóval.

A szabadságharc idején kárdat kötött, a szószekekre is így ment fel. Kossuth őt bízta meg azzal, hogy a nemzethez intézett szövegét lefordítsa német nyelvre.

Szombathelyen 10 000 példányban nyomtatta ki a német nyelvű felhívást, amely nagy mozgósító erővel hatott. A hatás nem maradt el. A bonyhádi Borbély József a Bach-korszak idején sajnos elégette az egyházi iratokat, de az unokák emlékei szerint, a Völgy-ség sváb lakossága körében is Wimmer terjesztette a németekhez intézett felhívást.

A szabadságharc veresége után, hívei Wimmert parasztnak öltöztetve csempészték át a határon. Vagyonát veszítve, el kellett hagynia családját, gyülekezetét és hazáját. Kossuth hű követőjeként járt Németországban, Angliában és Amerikában, hogy barátokat szerezzen a magyar szabadságharc ügyének. 1863-ban titokban Bécsbe érkezett, de betegsége miatt, és ott halt meg 72 éves korában. Wimmer Theofil Ágoston Tolna megyei érdemeit a gyönki iskola és a pedagógiatörténet is megörökítette.

Kaczián János

Hagyománytár

A karácsony szimbólumai

Küszöbön álló legjelentősebb családi ünnepünkhöz számos hagyomány kötődik. Kevesen tudják, hogy a karácsonyi asztalon, a lakásban a fenyőfán elhelyezett tárgyak ősi és a kereszténységhez kötődő szimbólumok. E jelképek elemzésekor is számos nézettel szembesülhetünk.

A fenyőfa az örök élet jelképeként és a paradicsomi tudás fájaként, sőt a családfaként egyaránt értelmezett. Az a legenda is ismert, hogy Jézus menekülése közben egy fenyő alatt megbújva tudott megszabadulni üldözőitől. A jászol, vagy Betlehem a kisdéd születésének körülményeire és Betlehem városára egyaránt utal. A karácsonyfa tetejére elhelyezett csillag a pásztorok útját jelző üstökös. Gáspár, Menyhért és Boldizsár a három emberi életkort testesítik meg, s egyes források szerint a három akkor ismert földrész – Európa, Ázsia, Afrika – szimbólumává lettek. Boldizsárt szerezcsennek ábrázolják azóta is. Ajándékaiknak is jelképes értelme van: az aranyat, mint földi királynak, tömjént, mint istennek és a halott bebalzsamozására szolgáló mirhát, mint a keresztfán szenvedő embernek adták át Jézusnak.

A színek szimbolikája is erős: a zöld a természet, a halhatatlanság, a megújulás, az erény és remény színe. A piros a vér, illetve az áldozat, a vezeklés kapcsán Jézus jelképe. Az arany, a sárga az örök fény, az üdvösség reményességét közvetíti, a felsőbb hatalom, a dicsőség kifejezője. A nagyszüleink által fadíszként és a karácsonyi asztal elmaradhatatlan részékként elhelyezett alma a csábítás gyümölcse, a bűn jel-

képe, s egyben a család összetartó erejét is szimbolizálja. A gránátalma a szeretet és a termékenység jelképe. Az almát a családfő szeletelte fel minden családtagnak egy-egy szeletet átnyújtva, jelezve, hogy a család egy egészet alkot és mindenkit visszaváram.

A vacsoraasztalra nem véletlenül kerülnek mákkal készült ételek. Ezek a gazdagságot, termékenységet jelképeztek, valamint jó házasságmegtartó erőt tulajdonítottak neki. Rontáselhárító szerepe is volt, mert a mák szeméit a boszorkányoknak, ellenségeknek egyenként kell fölszedgetniük ahhoz, hogy bármivel is ártassanak. A hal a kereszténységben a Fiúisten jelképe. A néphit szerint a hal pikkelje sok pénzt jelent a következő évben. A magyar hiedelem világban szárnyas nem kerülhet a karácsonyi asztalra, mert elkaparja a szerencsét.

A gyertya a téli napfordulóhoz közeli sötét napokban az egyre hosszabbodó nappalok által eljövő fényt, a Napot jelképezi. A Római Birodalomban karácsonyt a már erősödő Napisten, Mithrász – kultusz részeként az i.sz. 3. századában rendelték el. Az ekkor erősödő keresztény vallás szimbolikájában az isteni fényforrást, a sötétségen diadalmaskodó fényt Krisztus szimbolizálta, így hamarosan az ő személyét, születése napját is ehhez a naphoz kötötték.

A trombita, mint a fogantatás híretvivő angyalok zeneeszköze szintén gyakran szerepel a díszek között. Ki gondolná, hogy a karácsonyfákat díszítő láncok, girlandok is szimbólumként foghatók fel, méghozzá a bűnbűnést kiprovokáló kígyóként tekeregnek a fa ágain.

DuO

Csak a gyertya lángja égjen

Hamarosan a legtöbb lakásban felállítják a karácsonyfát. Ugyanakkor a legsebbe ünnep napjaiban sem szabad megelégednünk a ránk leselkedő veszélyekről, többek között a gyertya meghitt, de veszélyes lángjáról. A szakemberek mindenkit arra intenek, hogy nagy körültekintéssel gyújtsunk gyertyát az ünnepek alatt.

A korábbi években ilyenkor előforduló sajnálatos, olykor tragikus karácsonyi tüzesetek arra figyelmeztetnek mindenkit, hogy nagy odafigyeléssel szabad a gyertyákat, csillagszórókat, mécseseket elhelyezni a lakásban.

Ferger Ferenc tűzoltóőrnagy, a Szekszárdi Tűzoltóság tűzmelőző osztályvezető is óvatosságra int. Azt tanácsolja, hogy már a fa vásárlásakor figyeljünk oda, hogy a fenyő ne száraz, hanem frissen vágott legyen.

Égő gyertyát soha ne hagyjunk őrizetlenül, különösen akkor, ha gyerekek, vagy háziállatok is tartózkodnak a lakásban. Ha elmegyünk otthonról, ne feledkezzünk meg róla, feltétlenül oltuk el. Viaszgyertyát ne tegyünk a karácsonyfára! A csillagszórókat kellő körültekintéssel helyezzük el, ne érjen a tülevekhez, díszekhez! Körülbelül egy hét után egyáltalán ne használjunk nyílt lángot a fán! Jó, ha a karácsonyfadíszek is éghetetlen anyagból készülnek. A fényfüzerek használatánál pedig figyeljünk arra, hogy az égősor lehetőleg ne érintkezzen a fával. Ne vásároljunk kétes eredetű izzósort, mert tűzveszélyes lehet!

Ellenőrizzük az adventi koszorún elhelyezett gyertyák stabil rögzítését. Ha könnyen mozdítható, vagy le akar dőlni, mindenképpen rögzítsük. Ajánlatos a koszorút minden esetben fém tálcán tárolni, ha netán meggyulladna, elkerülhető a tűz továbbterjedése. Abban a szobában, ahol a fa áll, vagy ahol mécseseket gyújtunk, jó, ha van egy üvegvíz elhelyezve. A váratlanul felcsapó lángokat így gyorsan el lehet oltani. Az azonban már megvan a baj, azonnal tárcsázzuk a 105-ös telefonszámot. H.Zs.

A „nyolcasban” nem szőnek üres álmokat

(folytatás az 1. oldalról)

– Vegyen a süteményből – hív Balásné Györfi Emma, a csoport vezetője, és miután megkóstolok egyet, az eddig kissé megszeppent asztaltársaságot is mintha varázsütés érte volna. Egy más után pattannak fel, lázas futkározás kezdődik, a hangjuk is megjön, nem győzőm a fejemet kapkodni: – Én is megkínálom!... Én is!... Én is!

– Jószívűek – mondja szinte mentegetőzve a vezető, ahogy finoman próbálom elhárítani a mindenfelől „betámadó” csokikat és nyálkáságokat. Az egyik fiú egyszer csak karon ragad: – Jöjjön, mutatok valamit! – jelentí ki pajkos büszkeséggel a tekintetében, és már visz is, hátra, a nappaliból nyíló két, négyágas hálószoba egyikébe. Az ágya fölött függő temérdek arany- és ezüstéremre mutat: – Klassz, mi?

Mint megtudom, ő Orsós Zoli, húszéves, és mindene a sport. Hosszasan sorolja, hányféle sportágban próbálta már ki az erejét, és bár kedvence a foci, a legtöbb érmet úszásból gyűjtötte be. Saját bevallása szerint az egyhelyben ülés nem neki való:

– Zomba-Paradicsompusztára járok szakiskolába, mint innen szinte mindenki. Tanultam szövést, kosárfonást, most kertészetet tanulok. Ezt szeretem a legjobban, mert itt lehet a legtöbbet mozogni.

Lakótársa, a szintén húszéves Nagy István egészen másfajta egyéniség. Órákig képes elüldögelni a saját pénzén vett szövészeke előtt, amelyen az otthon több pontján is fel-lelhető szönyeget szövi. Most faze-kasságot tanul, szintén a szakiskolában, ahova külső bejáróként naponta megy huszonnégy társával és két felnőtt kísérővel. Tömegközlekedéssel, mint bármely más diák.

Sajnos, nem hallgathatom hosszabban a történetét, nem szólalathatok meg mindenkit, ahogy nem számolhatok be mind a négy lakásról sem, melyekből pedig éppolyan rend, tisztaság és szinte pedáns ápoltság sugárzik, mint az elsőben, amelyben jártam.

– Az intézmény négy lakásonthonában 32, lakásonként 8 férőhely van, most éppen 31-en laktak itt. – Ezt már Pálné Széplaki Laura mondja, aki az egész intézményt irányítja, és akinek picike irodája falát szintén István egyik szönyege díszíti. – Olyan állami gondozottak ők, akiknek az IQ szintjük 30 és 50 közötti, így értelmileg akadá-

lyozottnak nevezhetők. Az utógondozás időszakával együtt 24 éves korukig maradnak nálunk, miközben ki-járják az általános iskolát és szakiskolai végzettséget szereznek, hogy többé-kevésbé megállják a helyüket a felnőtt életben is.

– És megállják?

– Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a lehetőségekhez képest a legnagyobb önállóságra neveljük a tőlünk kikerülő fiatalokat, ezért minden nyolcós cso-

port igen nagy szabadságot élvez. A csoport vezetője maga gazdálkodik a fiatalok után kapott állami támogatással, így minden csoport maga főz, takarít, mos, vasal, és saját maga dönti el, mivel tölti el az iskola utáni szabadidőt. A gyerekeknek a családi pótlékból saját jövedelmük is képződik, amit szintén szabadon használhatnak fel, így lesz valakinek mondjuk súlyzókészlete, vagy akár saját szövészeke.

Azt is mondja a vezető, hogy az állami támogatás mellett bármilyen adományt szívesen elfogadnak. Játékokra, ruhaneműre mindig nagy szükség van. Most leginkább olyan, máshol leselejtezett számítógépeket szeretnének, amelyek még alkalmassak arra, hogy a fiatalok alapműveleteket, egyszerű játékokat gyakorolhassanak rajtuk, de az ország egyik legnagyobb cége hívta már meg őket cirkuszba, Paksra, a Nemzetközi Gyermekmentő Alapítvány jóvoltából a napokban mennek a budapesti Operába, és egy elmaradt, de kifizetett üzleti konferencia okán három napig voltak már vendégei az egyik legelégánsabb fővárosi szállodának is.

– Hogyan töltik majd az idejüket karácsonyt?

– Úgy, mint bárme-

lyik család. A csoportok önállóan ünnepelnek, igaz, minden csoport más időpontban. Ha nem így lenne, nem tudnék mindenhol ott lenni, amit pedig az összes csoport joggal vár el tőlem. A gyerekek jól érzik itt magukat az ünnep napjaiban is, és bár van rá mód, hogy ha a családjuk fogadóképes és ehhez a gyámhivatal is hozzájárul, akkor hazamenjenek, idén csak egyvalaki jelezte, hogy élne ezzel a lehetőséggel.

Ideje elbúcsúzniom. Érzem, így is sokkal több mondanivalóm lesz, mint amit a rám osztott terjedelem lehetővé tesz. Ahogy az épülettől távolodom, indokolatlan jó kedvem támad. Nem igazolódta be az előítéleteim. Vidámságot és boldog arcok emlékeit viszem magammal, és ez határozottan jó érzéssel tölt el.

Szép lesz az ünnep.

Bajnok Gábor

Unió utóvaló

Európai karácsonyi szokások

Minden országnak megvannak a sajátos karácsonyi szokásai, de északról délre haladva eltérő az ünneplés intenzitása. Valamennyi európai ország közös vonása viszont, hogy megünneplik az év legsötétebb napját, akár vallási készletéből, akár egyszerűen a fényt keresvén.

Északon a legfontosabb a Santa Luciához (Szent Lucához), a fények királynőjéhez fűződő szokás. Jóllehet a múlt századból ered, csak a harmincas években lett igazán népszerű: újságok útján keresnek egy lehetőleg hosszú szőke hajú fiatal lányt, s a jelentkezők egyikét megválasztják Lucának. Ő aztán december 13-án vörösfőnyű ágából és gyertyákból készült koronával ékesítve felvonulást vezet a városban. Kísérete a választáson alulmaradt Luca-jelöltekből és énekesekből áll. Luca cégeknél és iskolában is fellép, és Luca-kenyeret, kávé, mézeskalácsot és svéd puncsot kínál. A családokban mindig a legkisebb gyermeket öltöztetik be Lucának.

A „Jul”-on – szentestén – Svédországban és Dániában Tomtétól illetve Nissentől félnek az emberek. Ezek a kis koboldok a házban élnek, és meghatározzák az emberek sorsát. Karácsonykor azonban előjönnek rejteikükből, hogy bosszantsák a lakókat. Lecsillapításukra a családok egy tál rizksázt helyeznek a padlásra, hogy a koboldok ezzel olthassák éhüket. A smörgösbord, a pazar karácsonyi estét vacsora előtt számba mennek a skandinávok. Az egész északi térségben általános szokás a karácsonyfa körüláncolása, csak ezután osztják szét az ajándékokat.

Nagy-Britanniában a farsanghoz hasonló papírdíszítéssel ékesítik fel a házat. Szenteste a gyerekek zokni alakú zsákocskát függesztenek az ágyra vagy a kandallóra, abban a reményben, hogy a kéményen keresztül eljön hozzájuk a Mikulás (Santa Claus), és ajándékkal tölti meg azokat. A karácsonyi események középpontjában december 25-e áll, amikor a széles családi kör közösen fogyasztja el az ünnepi ételt. Pulykakakas, puding és végezetül durranó cukorka kerül az asztalra, a fejükön papírkalapkát viselő résztvevők elé.

Írországban szokás karácsony éjszakáján piros gyertyát, egy darabka karácsonyi süteményt és egy pohár whiskyt az ablakba tenni. A szent család számára, ha arra járna.

Spanyolországban a Háromkirályok érkezését ünneplik meg. Ünnepi felvonulás – cabalgata – keretében tarkán feldíszített kocsik vonulnak végig a városban. Manapság szenteste igen fontos lett a karácsonyi lottó. A kihúzott számokat élő adásban, énekelve ismertetik a nézőkkel. A spanyol karácsonyi süteményt „bol des rey”-nek nevezik. Készítjük kis ajándékokat, pénzérmét és egy szem babot rejt el bennük. A bab megfelelője „király” lesz, viszont jövőre neki kell fizetnie a süteményt.

Olaszországban a gyermekek kétszer ajándékozzák meg. Szentestén csupán apróságokat kapnak, a nagy ajándék Háromkirályok napján érkezik. Ezen a napon – már csak a nagyon hagyományhű családoknál – a „strega befana”, egy kis boszorkány jön el a kéményen át, és az angol Mikuláshoz hasonlóan jutja el ajándékait.

Az ortodox egyházban másként ünneplik Krisztus születését. Görögországban nem szokás a bölcső, mivel nem Jézus, hanem Mária és a születés körülményei állnak az ünnep középpontjában, utóbbit ábrázolja a karácsonyi ikon. Szentestén egész éjjel tűznek kell égnie a házakban, hogy el ne jöjjenek a kalikancárik, a fekete ördögöcskék. Emögött az a hiedelem húzódik, hogy a világ egy fatörzshöz áll, alatta van a gonosz alvilág. Az ördögöcskék megkísérik összerágni a fatörzset, hogy a világ alázuhanjon. Ettől csak a tűz retenti vissza őket. Az ünnep egyébként igen patriarchális: csupán az idősebbeknek megengedett, hogy ételt és ajándékot osszanak.

Európa keleti felén a kommunizmus idején háttérbe szorultak a karácsonyi szokások, amelyek most újra életre kelnek. Ezek között különösen fontos a jóslat: a leányok dióhéjba gyertyát állítanak és ezt vízbe helyezik. Akinek gyertyája először alszik ki, az meg először férjhez. Ha a kettévágott alma magháza csillag alakú: szerencsés hoz. Szlovákiában egy tál kerül a karácsonyfa alá, benne pénzérmék (gazdagság), fokhagyma (egészség) és kenyér (elegendő élelem).

Bulgáriában szuravacska készül: ez somágakból összeállított bokor, vattával, süteményekkel és erősprikával feldíszítve. December 28-án, az ártatlan gyermekek napján a kicsik ezzel elverhetik a felnőtteket. Ami ehető leesik, azt közösen fogyasztják el. [\[http://www.origo.hu\]](http://www.origo.hu)

Magyarország az Európai Unióban

Az Európai Unió Magyarországon a megyéket tekinti régióknak

Interjú Dr. Pálos Miklóssal, a Tolna Megyei Közgyűlés alelnökével – 2.rész

Dr. Pálos Miklóst a Tolna Megyei Közgyűlés megalakulásakor az Európai Régiók Gyűlésébe (ERGY) és ezen belül az Intézményi Ügyek Alandó Bizottságba delegálta. Az alelnököt a bizottságban eddig végzett munkájáról kérdeztük.

– *Információink szerint nemcsak a régiók státuszának tisztázása került terítékre az Európai Régiók Gyűlésében, hanem arról is folyt disputa, hogy az egyes kormányok miként binnak az országokon belüli régiókkal. Érintette-e ez Magyarországot valamilyen formában?*

– Tudni kell, hogy az Európai Régiók Gyűlésének igen jó információs hálózata van. Éppen Jose Manuel Barroso elnök mondta az udinei közgyűlésen, hogy az európai államok régiói az egész Unió építőkövei, ezért ismerniük kell a régiók belső életét. Kijelentte, hogy az Európai Unió csak jó régiós politikával építhető fel, ha ez valamilyen formában ingatag, akkor összeomolhat az egész intézmény. A hamari tanácskozáson az Intézményi Ügyek Bizottságának elnöke, Peter Straub hivatkozott arra, hogy információik szerint a kelet-európai országok kormányai politikai céloknak rendelik alá a régiókat, uralkodni akarnak felettük, elvonják döntési jogaikat, és természetesen kiszámítják a pénzesztést is. Az önkényes és a hatalmi pozícióval visszaélő kormányzat valóságos botránykrónikává tette az alkotmányellenes régiós politikát, elvonta az önkormányzati választásokon nyertes és a népkarától tükröző megyék minden-

féle jogosítványát, a helyi önkormányzatokat pedig szabályosan sanyargatja. Olyan diktatórikus rendszert honosított meg, amely túlmegy minden határon, semmiféle kritikát nem bír el, még a költségvetési szigorításokat sem. Ezzel kapcsolatban elkerülhetetlen, hogy ne idézzek az Udine-ben 155 régió képviselőjének megjelent és 650 delegált által elfogadott nyilatkozatból:

– „Mi, az európai régiók, arra kérjük a nemzeti kormányokat és az európai

intézményeket, hogy tiszteljék a regionális öntudatokat, és ösztönözzék őket aktivitásra, különösképpen azzal, hogy felelősséget és pénzügyi eszközöket adnak a régióknak annak érdekében, hogy kialakíthassák és irányíthassák politikájukat, amelyek hatással vannak a regionális öntudatra. Isermék el, hogy a regionális öntudat kulcsfontosságú tényező az erős, összetartó régiók kialakulásában; ezért új regionális szerkezetet nem szabad létrehozni statisztikai megfontolások alapján. Tisztelni kell a meglévő regionális öntudatot. Isermék

Fehér megyében jártak Tolna megye vezetői

December 3. és 6. között hivatalos látogatást tett a romániai Fehér (Alba) megyében a Tolna Megyei Önkormányzat delegációja dr. Puszkás Imre elnök vezetésével. A romániai testvérmegyében megismerkedtek Gyulaféhevár, Nagyenyed és Torockó nevezetességeivel. A delegáció látogatást tett a megyeszékhely egyetemén és a Batthyaneum Könyvtárban is.

„Az egész életemet egy vállalkozásként élem”

miNŐségi beszélgetés Pataki Ágival

A ma már közzismert vállalkozót, Pataki Ágít a Fabulon arcaként ismerték meg az ország az 1970-es években. Talán ő volt az első sztármanőken abban az időben, amikor még nem nagyon volt divat itthon, hogy valaki óriásplakátokon saját magával hirdessen egy terméket. Húsz évig volt a divatszakmában. Ma filmproducer, közéleti személyiség és NŐ! Novemberben a Kék Madár Alapítvány miNŐség programjára érkezett Szekszárdra.

Az Európai Unió és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által támogatott miNŐség program a vállalkozó, vagy vállalkozni kívánó hölgyeket segíti, nemcsak képzéssel, tanácsadással, de a beszélgetési és ismerkedési lehetőséget kínáló klub estekkel is. Utóbbi vendége volt Pataki Ági, hogy tapasztalatait megossza hallgatóságával.

– Nem vagyok semmilyen olyan profi, hogy arról hosszan beszélhetnék, de nagyon szívesen mesélek a tapasztalataimról – mondja, és rögtön

az elején leszögezi: a divatszakmában régen is úgy volt, mint ma, vagyis nagy adag szerencse kell ahhoz, hogy valaki sikeres legyen, persze kell hozzá adottság is. Talán az egész életben fontos, hogy szerencsés legyél, és merjél váltani – biztatja hallgatóságát. – Egyfajta lelki stabilitás szükséges ehhez a szakmához is, mint mindegyikhez, de itt azért hamar el lehet veszni, ha valaki nincs igazán tudatában annak, mit is csinál. Én keményen dolgoztam, pontos és megbízható voltam. Ezért volt az, hogy húsz év múlva is hívtak. De váltani kellett, mert már untam, nem éreztem magam jól. Ez mindig így volt az életben. Általában akkor cseréltem szakmát, amikor az előzőben a csúcson voltam, de már nem érdekelt igazán. Mikor Pesten a Váci utcában megvettem a nagyon rossz állapotban lévő ingatlant, beáldozva ezzel a szüleimtől kapott lakást, akkor is rizikóztam. De tudtam, hogy most ez a megfelelő irány és végül bevált a terv. Nagyon jó időben és

igaz egy olyan férj oldalán, aki nagyon érti a szakmát. Nekem a saját helyemet kellett megtalálnom a filmgyártásban. Az Üvegtigris és a Fehér

tenyér sikere visszaigazolta, hogy ismét jókor jött a váltás.

– Nem dolgozom magam halálra – válaszolja egy kérdésre. – Az elmúlt 30 év munkája megalapozta, hogy ma már azt csinálhatom és annyi órában, amennyit a test megkíván. Megtanultam, hogy el kell engedni a görcsös ragaszkodást, és ha lehetőség van valami kipróbálására, ami érdekel és fontos, akkor bele kell vágni bátran. Szerintem ezen múlik, hogy működés-e önmagad mint vállalkozás. Én az egész életemet egy vállalkozásként élem, amihez – mint már mondtam – sok szerencse kell, és megfelelő időzítés. Ez nem vitás, hiszen a mai körülmények között már sokkal nehezebb lenne, de kemény munka árán most is lehet sikereket elérni. Ez nem feltétlen jelenti azt, hogy éjt nappallá téve kell dolgozni, sokkal inkább azt, hogy odafigyelj arra, amit csinálsz, használd azt a kreditet, amit életed során felépítettél magad köré, használd (és ne kihasználj!) azokat az embereket, akikkel

valaha jó ügyekben vagy sikeres munkákban együtt dolgoztál. Te magad is légy a segítségére másoknak. Ez a titka egy jó vállalkozásnak.

Pataki Ági a magánéletéről is ugyanolyan nyíltan beszélt, mint minden másról. Elmesélte, hogy néhány éve azonnal igent mondott Frei Tamás műsorának, és 50 napra „egyedül” hagyta a férjét és a fiát, mondván ragyogóan kibírják ezt az időt nélküle. Az sem biztos, hogy neki kell mindig vacsorát csinálni, és hogy azért időnként péntek éjjel 2-kor odaáll a disco élé, hogy hazavigye a kamaszkorból éppen kifelé tartó srácot. Nála is előfordul, hogy otthon meg kell néha emelnie a hangját, és hogy a két fiú azért sokszor erősebb nála.

– Vigyázok magamra – adja a tanácsot. – Ügyelek rá, hogy mit eszem, nem dohányzom, nem iszom alkoholt, és rendszeresen teljesítem a napi adagomat az erdőben a futással, vagy valamilyen más mozgással. Ez az az élet, amit mindenkinek biztosítani kéne önmagának, mert így van arra esély, hogy fiatal marad idősebb korára. A mai a pörgő vállalkozói világban erre a szemléletre, gondolkodásmódra feltétlenül szükség van. A siker egyik forrása lehet. **K.B.A**

A diáksportolókat ünnepelték

19 sportág 167 egyéni sportolója, valamint 18 csapat képviselője vehetett át elismerést a Tolna Megyei Diáksport Tanács által 16. alkalommal megrendezett díjátadó ünnepségen. Azok részesültek elismerésben, akik az előző évi diákolimpiák országos döntőiben dobogós helyen végeztek. A legnépesebb mezőny Paksról érke-

zett, de sok díjazott volt Szekszárdról, Dunaföldvárról, Tolnárról, Bonyhádról és a kistéleplülések iskoláiból is. Kocsola, Gerjen, Bölske, Fadd, Ócsény és Iregszemcse kiváló diáksportolókkal büszkélkedhet. Az Atomerőmű SE sportolói leginkább a cselgáncsban és a kajak-kenuban jeleskedtek. Az utóbbinak jelentős bá-

zisa még a tolnai kajak-kenu egyesület. Kiemelkedők a Gemenc Judo Klub és a Paksi Sportegyesület eredményei is. A karate két legnagyobb bázisa Bátaszék és Fadd. A szekszárdi női kosárlabda utánpótlását az országban a legjobbak között tartják számon. Tolna megye sakk élete is komoly nemzetközi eredményeket tud felmutatni, három tanuló is érmes helyen tudott szerepelni. A Pakson széles körben üzött floorball egyre népszerűbb, amit az országos döntőn hozott helyezések is igazolnak. A „kisiskolák versenyében” a kocso-lai kézilabdás lányok – korábbi három bajnoki cím után – idén a dobogó harmadik fokára állhattak. **R.B.**

Bátaszéki diáksportolóknak gratulál Bognár Jenő polgármester

A díjazottak köre

Egyéniben: atlétika 39, sakk 3, ökölvívás 4, cselgáncs 31, úszás 5, karate 11, kajak-kenu 47, kerékpár 11, kötélugrás 2, súlyemelés 7, RG. 4, íjászat 1, tenisz 2. Csapatban: floorball 11, kézilabda 1, kosárlabda 2, röplabda 1, gyeplabda 2, tenislabdarúgás 1.

Közepes

Nem az én szövegem, de annyira tet-szik, hogy mindig elcsúszom, ha alkal-mam adódik rá, és megkérdezzük, milyen volt az idei évem. – Közepes – válaszo-lom vállat vonva. – Rosszabb, mint az előző, de jobb, mint a következő.

Ez van, nem vagyok valami derűlátó alkat, és bár egy másik mondás szerint az optimistát a pesszimistától éppen az különbözteti meg, hogy az utóbbinak jobbak az információi, néha magam sem értem, miért. Különösen mostaná-ban, amikor igenis érnek bizonyos po-zitív hatások. Például, hogy több évti-zedes kintlódás után végre sikerült meg-oldást találnom a karácsonyi ajándék-vásárlással kapcsolatos gyötrelmekre, idén először fordult elő, hogy nem töl-töttem álmatlan éjszakákat azzal, ki mindenkinek kell ajándékot vennem, kinek mit kell vennem, és akinek veszek, annak jót veszek-e egyáltalán.

Rájöttem: igérni kell! Igaz, ez sem saját ötlet, éppúgy másoktól loptam, mint a fenti szövegeket, de mivel hosszabb ideje azt tapasztalom, hogy a módszer széles körben és minden szinten ragyogóan működik, remé-lém, nálam is beválik majd.

Már ki is találtam, ki milyen ígéretet kap a karácsonyfa alá. A nagyinak az eddig ajándékozott uszodabérlete helyett beígérek egy vízitúró-bérletet, hasz-nos ígéret, mit lehet tudni, mi várható még a vízitúró-piacon. A nagyobbik gye-reknek az áhitott kisvasút helyett beígé-rek egy kis vasúti szárnyvonalat, hozzá-téve, hogy gazdálkodjon vele okosan, mert ha nem így tesz, simán visszave-

szem tőle. A kisebbik gye-reket meggyőzőm, hogy sokkal jobban jár, ha hol-mi silány, távol-keleti gyártású „Super-man”, „Batman” vagy „Spiderman” figura helyett megkapja a hazai fejlesztésű „Ombudsman” figuráját, amely öltözékében kétség kívül szerényebb ki-állítású, azonban lényegesen realisabb védelemre képes, mint a többiek, főleg, ha valamilyen zavaros ügy kapcsán nem kell idő előtt meglepő sebességgel repülnie. A feleséggel vagyok a leg-könnyebb helyzetben, neki annyi min-dent ígértem már; hogy valószínű, nem is érdekli, és alkalommal mi lesz az, nemhogy később még számon is kérje bármilyen ígéretemet.

Barátainknak és ismerőseimnek pe-dig egyszerűen boldog újévet ígérek. Ez sem akármilyen ígéret, mindenki beláthatja, hogy ennek teljesítése so-rán is támadhatnak konkrét nehézség-ek. Persze lehet, közepes újévet is elegendő lenne ígérni, csak éppen fordítva, mint jent, jobbat, mint az idei, és rosszabbat, mint a következő.

Jobb, mint az idei, és rosszabb, mint a következő? Ahogy így belegendolok, egy ilyen ígéret valóban nem utolsó. Sőt, talán még kívánságként is előve-zethető. Tudják, mit? Túl sokat ígére-tem már; most tényleg inkább kívánok egyet. Elvégre a kívánságokba – a nem szívesen pazarolandó ígéreteim-mel ellentétben – önök is beleférnek.

Engedjék meg, hogy kívánjak hát önöknek is egy ilyen – teljesen közep-es – Boldog új évet!
-bajnok

Szigorúbban ellenőrzik a veszélyes anyagokat szállítókat

A Nemzeti Közlekedési Hatóság (NKH) a társhatóságokkal együtt rendszeresen végzi ellenőrzéseit Tolna megye közútjain. Ezek során 2007-ben 22 esetben tártak fel szabálytalanságot, leggyak-

rabbban a fuvarokmányban. Többször hiányoztak az előírt személyi védőfelszerelések. Tipikus hiba a járművek veszélyt jelző táblájának sérülése, kopottsága, szennyezettsége, a tűzoltó készülék hiánya, nem megfelelő módon történő tárolása, érvényességi idejének lejártja, a kihelyezhető (önmagában megálló) jelzőlámpa hiánya. A jármű-személyzet a figyelemfelkeltő mellényt vagy ruhát több

esetben nem tudta bemutatni, a járműveket nem jelölték meg előírás szerűen veszélyt jelző táblával. A szabálysértések mértéke alapján rendkívüli intézkedést

Tolna megyében nem kellett elrendelni. Mindezek ellenére a szabályokat érdemes pontosan betartani, mert a közelmúlt jog-szabályváltozásai miatt a bírságok egyes tételei önmagukban is több százszoros nagyságúak, illetve több feltárt jogszabá-ly-sértés esetén összeadódnak, akár a több millió forintot is elérhetik.

A veszélyes áru-továbbítással csak esetenként foglalkozó szállítók egy része a fenti bírságtételek ismeretében – információink szerint – az ilyen jellegű szállításokkal felhagytak. A korszerű járműparkkal rendel-kező, jelentősebb volumenű célúva-rozó vállalkozások teljes körűen be-tartják a jogszabályi előírásokat. Já-rművezetőik részére a belső képzése-ket a veszélyes áruszállítási bizton-sági tanácsadók, illetve a szakkép-zőszerv oktatói tartják. -regerb-

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS 2008. JANUÁR 15-IG

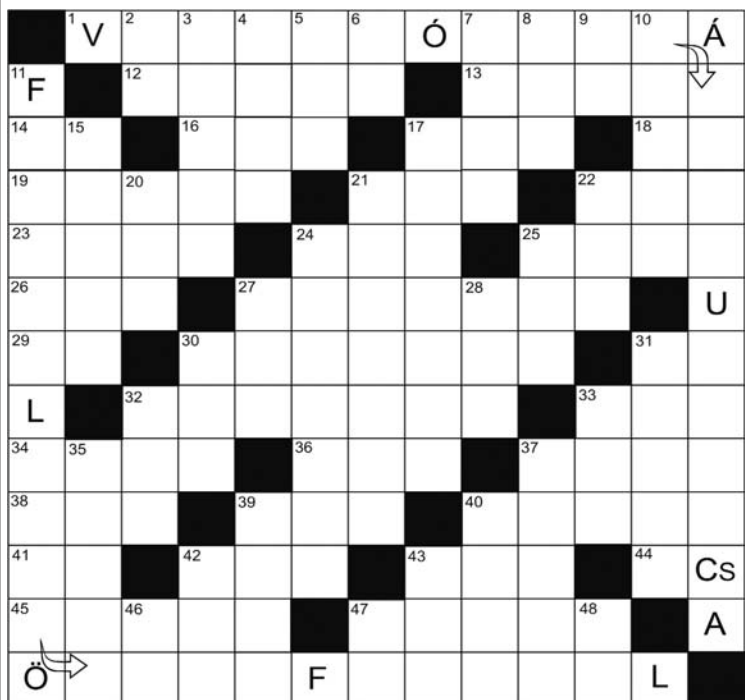
Jellemzően, az év végi hőmérséklet enyhü-lése átnyúlik január első néhány napjára, amely sokszor párosul csapadékkal. Ezt követően a hőmérséklet fokozatosan csök-ken, és a napi középhőmérséklet 0°C és -1°C között alakul. Ebben az időszakban – hosszú évek során – előfordult már +10°C, +15°C-os napi maximum hőmérséklet, de -10°C és -15°C közötti minimum is. A leg-hidegebb és a legmelegebb január havi középhőmérséklet -5,2°C volt 1985-ben, míg a legmelegebb +7,2°C 2007-ben. A ha-vi csapadék 36 mm, amelyből a hónap el-ső felében 16 mm hullik átlagban. Az idei január első fele várha-tóan hidegebb és csapa-dékosabb lesz az átlag-nál, ezt száraz hideg követi, amely a hónap

közepére enyhül. Minden valószínűséggel hótakaró várható a hónap első felében. Az elmúlt ősz mindhárom hónapja hidegebb volt az átlagosnál, összességében az el-múlt 30 év harmadik leghidegebb ószén vagyunk túl, amely egyben csapadékos is volt. A közel 50%-kal több ószi csapadék rendkívül jól enyhítette 2007. év csapadék hiányát. Habár az ószi munkákat sok eset-ben hátráltatta a jelentős mennyiségű csa-padék, a határ ezzel együtt jó képet mutat. Az ószi kalászosok megerősödtek, az ószi szántásokból kevés maradt el, a szőlők és a gyümölcsfák vesszői jól beérhettek. Szélsőségesen hideg téli időjárás tudna csak jelentősebb károkat okozni a jelen á-lapotokban. Minden kedves olvasónak és kevésbé szélsőséges időjárást kívánok 2008-ban, mint az idej volt. **Kovári László**

Téli

VÍZSZINTES: 1. Ilyés Gyula költeményéből idézzük. 12. Kiesik a kezéből. 13. Védelmi állást épít. 14. Igen németül, fordítva. 16. A latin részeshatározós eset rövidítése. 17. ...Antillák, sziget-csoport. 18. Kajak végek! 19. Korai csemegeszőlő, ma már kevésbé ismert. 21. Kamionjelzés. 22. Igekötő. 23. Folyó Nyugat-Európában (YSER). 24. Központi égitest. 25. Üledéksor lánchegység-peremén (FLIS). 26. Nagyobb edény. 27. Teljesen lapos sportszán. 29. ...-mög, zsörtölődik. 30. Főzőkanállal való forgatás. 31. Száz liter. 32. Cipőápoló krém. 33. USA-beli légiforgalmi társaság (PAA). 34. Francia főrend volt. 36. ...Dagover, színész. 37. Tejtermék. 38. Varróműszertesz. 39. Vasúti pálya. 40. Magával ragadó. 41. A neptunium vegyjele. 42. Veszprém megyei község. 43. Vitéz, bátor. 44. Tetőfedő mester. 45. Keltezés. 47. A rest kétszer teszi.

FÜGGŐLEGES: 2. Iljusin tervezte repülőgépek betűjele. 3. Csapodár nőszemély. 4. ...király, Shakesperae mű. 5. Nővényt nemesít. 6. Locomotiv ..., zenekar. 7. A felületére kömöl ceruzával. 8. ...poetica, költészettan. 9. Aláírás után álló rövidítés. 10. Épület lábazata (ZOKLI). **II. Az idézet második része.** 15. Becsülendő emberi tulajdon-ság. 17. Szőnyeget tisztít. 20. Pehely darab! 21. Francia vásári komédiás volt. 22. Albán és norvég gépkocsik jelzése. 24. Német költő volt (Friedrich). 25. Ehetetlen a reték. 27. Közösséghez tartozik. 28. A Nemzeti Színház művésze volt (Gyula) 30. Fel-ső végtag. 31. Buzdító szó. 32. Számítógép infor-máció egység. 33. Kerti ülőhely. 35. Építész volt (Ignác). 37. Maró anyag. 39. Előzetes vázlat. 40. Híztlalásra fogott szarvasmarha. 42. Felettébb. 43. Megalszik valahol. 46. Varrószék. 47. Mag-gas növény. 48. Kiejtett mássalhangzó.

Beküldendő a vízszintes 1. és a függőleges 11. számú sorok megfejtése
Beküldési határidő: 2008. január 5.

Cím: Séd Nyomda Kft. 7100 Szekszárd, Eperkert u. 10.
Előző rejtvényünk szerencsés megfejtői:

Pintér Lászlóné (Bátaszék), **Joó Andrásné** (Bonyhád), **Baksai Ferenc** (Szekszárd)
A Séd Nyomda saját gyártású könyveit a nyerteseknek postán juttatjuk el.

• **Luca naptól vízkeresztig látható** az a kiállítás a Paksi Városi Múzeumban, melyen az intézmény által hatodoszr meghirdetett kézműves-versenyre érke-zett alkotások láthatók. Idén a betlehém-készítés szokását kellett a jelentkezők-nek feleleveníteni. A bíráló bizottság négy kategóriában hirdetett eredményt. A mezőnyből a **Kiss Adél – Heizler Lotti – Ulbert Mónika** trió, a Bezerédy Iskola 3/a osztálya, a **Borsi család** és **Varga Sándorné** alkotását emelték ki.

• **Bécsbe utazott** két napra a bony-hádi Petőfi Sándor Evangélikus Gim-názium 44 diákja, kísérő tanárokkal és a szülői munkaközösség vezetőjével. Az intézményvezetés minden advent idején biztosít egy utazási lehetősé-get, idén minden osztály két-két diá-kot delegálhatott, akik advent idején megnézheték a császárvárost.
(Forrás: Fortuna Online)

• **Idén is örömmünpre** várja a szek-szárdiakat és minden szilveszterező-t a megyeszékhely polgármesteri hivatala. December 31-én 18 órakor a Béla király téren kezdődik a zenés évbúcsúztató, szilveszteri izekkel egybekötve. 22 órától karaoke show lesz, és ekkor toborozzák a város több pontjáról a lakókat, akik fáklyával vonulnak a városháza elé. A 23 órától 1/2-ig tartó szabadtéri ze-nés műsort éjfélkor a tűzi játék szakítja meg, ekkor **Horváth István** polgármester mond újévi köszöntőt.

MEGYEI NAPLÓ

Tolna megye közéleti lapja

Megjelenik: 40 000 példányban, Tolna megye városában.
Kiadja: Séd Nyomda Nyomdaipari Kiadó és Kereskedelmi Kft.
Felélő kiadó: a kft. ügyvezetője
Főszerkesztő: Katona Szilvia
Tördelés: Dombi Viktória
Szerkesztőség: 7100 Szekszárd, Eperkert u. 10., Pf.: 455; Tel.: 74/529-950
E-mail: megyei.napló@sednyomda.hu
on-line: www.tolnamegye.hu
ISSN 1789 - 2759
ISSN 1585 - 5481

Babits Mihály Művelődési Ház és Művészetek Háza

Színház a Babitsban – 2007–2008-as évad

2008. január 7-én 19 órakor

Garay bérlet II. előadása **Társasjáték New Yorkban** vígjáték két részben a Budaörsi Játékszín előadásában. Szereplők: Almási Éva, Koncz Gábor, Farkasházi Réka, Incze József, Vallar Gabriella, Éless Béla. Rendező: Koncz Gábor. Belépőjegy: 2000 Ft

2008. január 15-én 14 órakor

Gyermekbérlet II. előadása **POCAHONTAS** mese-musical a budapesti Szabad Ötletek Színháza előadása. Jegy 650 Ft

2008. január 17-én 19 órakor

Hegedűs bérlet II. előadása **Kölcsonkért kastély** zenés vígjáték a Turay Ida Színház előadásában. Szereplők: Miklós István, Ambruzs Klaudia, Benkő Péter, Kiss Zoltán, Somfai Éva, Teremi Trixi, Bozsó József, Kiss József, Ruzs Milán, Bor Viktor, Horváth Tamás, Nemes Richárd, Szegfű Ildikó, Darvasi Cecília, Szaluter Éva, Tébi Márta, Suki István és kisgyüttese, az Operettszínház tánckar és a Váci Szimfonikus Zenekar. Rendező Mikó István. Jegy 2000 Ft

Művészetek Háza

CSUHAJ TÜNDE tojásdíszítő és SZATMÁRI JUHOS LÁSZLÓ szobrászművész KIÁLLÍTÁSA látható 2008. január 26-ig, vasárnap és hétfő kivételével naponta 9-17 óráig

2008. január 1-jén, 16 órakor

ÚJÉVI KONCERT
Közreműködik
BUDAPEST RAGTIME BAND.
Belépőjegy 1000 Ft.
„Zenebarát” bérlettel 500 Ft

PANORÁMA MOZI

NAGYTEREM
2007. december 20–26-ig
MACSKAFOGÓ 2 – A sátn macskája
15.30 és 17.30
BEOWULF – Legendák lovagja – 20 óra

KISTEREM
2007. december 20–26-ig
LÁNYOK – 17 óra
FORRÓ ZÁPOR – 19 óra

2007. december 27. – 2008. január 2-ig
EGON & DÖNCI – Mindenütt jó, de legjobb otthon – 17.30
A KIRÁLYSÁG – 20 óra

2007. december 27. – 2008. január 2-ig
ŐSZI KERTEK – 17 óra
SZÍVRITMUS – 19 óra

Felhívjuk tisztelt látogatóink figyelmét, hogy a Babits Mihály Művelődési Ház december 22-től január 2-ig zárva tart. A Művészetek Háza 2008. január 1-jén, 14 órakor nyit. További információk: 74/529-610. A műsorokról részletesen: www.babitsmuvhaz.hu
Minden kedves vendégünknek boldog karácsonyt, szép ünnepeket kívánunk!